

Danmarks Udenrigshandel i 1880.

Danmarks Statistik. Statistisk Tabelværk, fjerde Række, Litra D. Nr. 4. Vare-Indførselen og Udførselen, Handelsflaaden, Skibsfarten samt Brændevinsfrembringelsen m. m. i Aaret 1880. Udgivet af det statistiske Bureau, Kbhvn., 1882.

Det i Februar 1882 udkomne Tabelværk over Handelen i 1880*) betegner med Hensyn til Udgivelsens Hurtighed ganske vist snarest det Modsatte af Fremskridt, men indeholder saa til Gjengjæld et nyt Fremskridt foruden det, vi ifjor noterede. Medens Tabelværket ifjor for første Gang beregnede Vareomsætningens Værdi ikke blot paa Grundlag af Aarets virkelige Priser, men tillige paa Grundlag af Priserne i det foregaaende Aar (i det Øjemed derigjennem at vise, i hvilket Omfang Stigningen i Omsætningens Værdi skyldtes Forandringer i Ind- og Udførselens Kvantiteter, og i hvilket Omfang Forandringer i Prisforholdene), — er det nu udkomne Tabelværk gaet et Skridt videre: den dobbelte Værdiberegning fra forrige Gang er denne Gang bleven udvidet til en tredobbelt Værdiberegning, og Vareomsætningens Værdi er for det Aar, dette Tabelværk omhandler, 1880, bleven beregnet:

*) Om Danmarks Udenrigshandel i 1879 se Nationaløkonomisk Tidsskrift XVII, 57 fg., om den i 1878 Nationaløk. Tidsskr. XIV 351 fg., om den i 1877 Nationaløk. Tidsskr. XII, 326 fg.

Danmarks Udenrigshandel i 1880.

Danmarks Statistik. Statistisk Tabelværk, fjerde Række, Litra D. Nr. 4. Vare-Indførselen og Udførselen, Handelsflaaden, Skibsfarten samt Brændevinsfrembringelsen m. m. i Aaret 1880. Udgivet af det statistiske Bureau, Kbhvn., 1882.

Det i Februar 1882 udkomne Tabelværk over Handelen i 1880*) betegner med Hensyn til Udgivelsens Hurtighed ganske vist snarest det Modsatte af Fremskridt, men indeholder saa til Gjengjæld et nyt Fremskridt foruden det, vi ifjor noterede. Medens Tabelværket ifjor for første Gang beregnede Vareomsætningens Værdi ikke blot paa Grundlag af Aarets virkelige Priser, men tillige paa Grundlag af Priserne i det foregaaende Aar (i det Øjemed derigjennem at vise, i hvilket Omfang Stigningen i Omsætningens Værdi skyldtes Forandringer i Ind- og Udførselens Kvantiteter, og i hvilket Omfang Forandringer i Prisforholdene), — er det nu udkomne Tabelværk gaet et Skridt videre: den dobbelte Værdiberegning fra forrige Gang er denne Gang bleven udvidet til en tredobbelt Værdiberegning, og Vareomsætningens Værdi er for det Aar, dette Tabelværk omhandler, 1880, bleven beregnet:

*) Om Danmarks Udenrigshandel i 1879 se Nationaløkonomisk Tidsskrift XVII, 57 fg., om den i 1878 Nationaløk. Tidsskr. XIV 351 fg., om den i 1877 Nationaløk. Tidsskr. XII, 326 fg.

1. efter de Varepriser, der gjaldt i dette Aar; 2. efter Priserne fra det foregaaende Aar, 1879; 3. og efter de Priser, der gennemsnitligt gjaldt i Femaaret 1876—1880. Herved opnaas da bedre det nævnte Ojemed: at give en Forestilling om, hvorvidt Op- eller Nedgang i Omsetningsværdien skyldes Op- eller Nedgang i Omsetningens Størrelse eller kun Forandringer i Prisforholdene.

Dette ny Fremskridt har maattet medføre, at Udarbejdelsen af Tabelværkets Indledning har lagt Beslag paa mere Tid og mere Arbejdskraft end tidligere. Det handelsstatistiske Tabelværks Indledning er efterhaanden voxet op til at blive et omfangsrigt — og fortjenstfuldt — Arbejde. Det optager nu godt og vel hundrede Sider, eller en Tredjedel af hele Værket. Til denne anselige Størrelse har den arbejdet sig op Skridt for Skridt. Da Bureauets nuværende Chef traadte til, naaede Indledningen ikke engang et halvt hundrede Sider, og i Løbet af kun fem Aar har den saaledes arbejdet sig op til over det dobbelte Omfang, — ligeoverfor hvilken kvantitative Fremgang der staar en tilsvarende kvalitativ.

I Aaret 1880 har Danmarks Udenrigsomsætning haft en Vægt af 4556 Mill. Pd. (paa Indførselen 3354 Mill., paa Udførselen 1202 Mill. Pd.), og en Værdi af 424 Mill. Kr. (paa Indførselen 227,4 Mill., paa Udførselen 196,6 Mill. Kr.). Denne Værdi og hin Vægt betegner en betydelig Fremgang, og intet tidligere Aar har saa stor en Udenrigsomsætning at opvise.

Med Aaret 1874 begyndte det statistiske Bureau at beregne Udenrigsomsætningens Vægt og Værdi pr. Kalenderaar. Siden 1874 er der blevet beregnet følgende:

Omsætningens Vægt udgjorde

	Indførsel. Mill. Pd.	Udførsel. Mill. Pd.	Samlet Oms. Mill. Pd.
1874.....	2,611.	966.	3,577.
1875.....	2,761.	992.	3,753.
1876.....	3,034.	1,079.	4,113.
1877.....	3,087.	915.	4,002.
1878.....	2,621.	1,019.	3,640.
1879.....	2,806.	1,090.	3,896.
1880.....	3,354.	1,202.	4,556.

Omsætningens Værdi udgjorde

	Indførsel. Mill. Kr.	Udførsel. Mill. Kr.	Samlet Oms. Mill. Kr.
1874.....	233.	180.	413.
1875.....	228.	171.	399.
1876.....	229.	181.	410.
1877.....	225.	164.	389.
1878.....	190.	153.	343.
1879.....	199.	158.	357.
1880.....	227.	197.	424.

Heraf ses det, at Aaret 1880 med Hensyn til den samlede Vareomsætnings Vægt og Værdi har overtruffet ethvert af de foregaaende Aar, endog de tre glimrende Aar 1874, 1875 og 1876. Dette samlede Resultat skriver sig for Vægtens Vedkommende baade fra Ind- og Udførselen; for Værdiens Vedkommende derimod kun fra Udførselen; thi det er Udførselen, hvis Værdi er gaaet saa stærkt frem, at intet af de foregaaende Aar nærmer sig de 197 Mill. Kr., hvormed Udførselen i 1880 figurerer. Derimod er Indførselværdien, de 227 Mill. Kr., bleven overtruffet i 1874, 1875 og 1876, og ogsaa 1877 kom nær op imod den.

Medens, som anført, Værdierne i 1880 var: for Indførselen 227,4, for Udførselen 196,6, for den samlede Omsætning 424 Mill. Kr., naar Værdierne udregnes paa Grundlag af de virkelige Vare-

priser i 1880, — vilde Værdierne være: for Inførselen 225,7, for Udførselen 179,9, og for den samlede Omsætning 405,6 Mill. Kr., naar de udregnedes paa Grundlag af Priserne fra 1879. Heraf læres da, i hvilket Omfang Forskjellen mellem Omsætningens højere Værdi i 1880 og dens lavere Værdi i 1879 skyldes en Tiltagen af de ind- og udførte Varers Kvantiteter, og i hvilket derimod en Forøgelse af Varepriserne. Stigningen af Indførselsværdien skyldes vel noget en Prisforhøjelse i Aarets Løb paa enkelte af de Varer, der beherske Indførselshandelen, men skyldes dog aldeles overvejende en Forøgelse af Indførselens Kvantiteter. Derimod er i langt større Omfang Stigningen af Udførsels-Værdien fremkaldt ved opadgaaende Priser paa de Varer, der beherske vor Udførselshandel. Dette vil ses nærmere af efterfølgende Opgjørelse:

Indførsels-Værdi i 1879 udgjorde.....	199,1	Mill. Kr.
— i 1880 —	227,4	—
Mer-Indførsel i 1880 —	28,3	—
Denne Forskjel skyldes {	forandret Værdi...	1,7 — *)
	— Kvantitet	26,6 —
Udførsels-Værdien i 1879 udgjorde.....	158,1	—
— i 1880 —	196,5	—
Mer-Udførsel i 1880 —	38,4	—
Denne Forskjel skyldes {	forandret Værdi ..	16,6 —**)
	— Kvantitet	21,8 —

*) α : $227,4 \text{ Mill.} \div 225,7 \text{ Mill.} = 1,7 \text{ Mill.}$, eller Forskjellen mellem Indførselsværdien beregnet efter Priserne fra 1880 og fra 1879.

***) α : $196,5 \text{ Mill.} \div 179,9 \text{ Mill.} = 16,6 \text{ Mill.}$, eller Forskjellen mellem Udførselen beregnet efter Priserne fra 1880 og dem fra 1879.

Hvis vi altsaa i 1880 havde betalt de Varer, vi købte i Udlandet, med Varepriserne fra 1879, vilde vi ganske vist være slupne 1,7 Mill. Kr. billigere; men paa den anden Side vilde vi, hvis vi i 1880 kun havde faaet for, hvad vi solgte til Udlandet, de Priser, der betaltes i 1879, have modtaget 16,6 Mill. Kr. mindre fra Udlandet. Altsaa: hist et lille Tab, men her en stor Profit, — en betydelig Difference til vor Gunst, og en Prisforandring, der aabenbart har været i de danske Producenters Favør.

Vi anstille nu en Opgjørelse analog med den ovenfor fremsatte, idet vi benytte Gjennemsnitsværdierne for Femaaret 1876—80 som Udgangspunkt.

Gjennemsnitsværdien af Indførselen 1876—80 udgjorde.....	214,2	Mill. Kr.
Indførselsværdien i 1880 udgjorde.....	227,4	—
Mer-Indførselen i 1880 —	13,2	—
Denne Forskjel skyldes { forandret Værdi.... ÷	9,9	—
— Kvantitet .	23,1	—
Gjennemsnitsværdien af Udførselen 1876—80 udgjorde.....	170,6	—
Udførselsværdien i 1880 udgjorde.....	196,6	—
Mer-Udførsel i 1880 —	26,0	—
Denne Forskjel skyldes { forandret Værdi....	5,9	—
— Kvantitet .	20,2	—

Naar vi i 1880 havde betalt vor Indførsel med de Priser, der gjennemsnitlig gjaldt i 1876—80, vilde vi have maattet betale 237,8 Mill. Kr. eller næsten 10 Mill. Kr. (nojagtigt 9,9 Mill. Kr.) mere, end vi faktisk betalte (227,4 Mill. Kr.) Fremgangen i Indførselen i 1880 i Sammenligning med hele Femaaret 1876—80 skyldes altsaa udelukkende de større Kvantiteter, og Priserne paa de Varer, der beherske Indførselen, var i

Sammenligning med det nævnte Femaar gennemsnitligt altsaa adskilligt lavere. — Naar vi fremdeles i 1880 havde faaet for vor Udførsel de Priser, der gennemsnitligt betaltes 1876—80, vilde vi kun have faaet 190,⁸ Mill. Kr. eller 5,⁸ Mill. Kr. mindre, end vi faktisk fik (nemlig 196,⁶ Mill. Kr.) Vi have altsaa ganske vist opnaaet noget højere Priser; men aldeles overvejende (20,² Mill. imod 5,⁸ Mill. Kr.) skriver den højere Udførselsværdi, der noteres for 1880 i Sammenligning med 1876—80, sig dog fra en stigende Udførsels-Masse af de Varer, der beherske vor Udførsels-Handel.

Af vor Omsætning med de forskjellige fremmede Stater har den med Amerikas Forenede Stater en særlig Interesse ved den mærkelige Fremgang, den udviser. Vor Indførsel herfra havde en Værdi af

i 1874	4, ⁵	Mill. Kr.
- 1875	2, ¹	—
- 1876	3, ⁹	—
- 1877	8, ¹	—
- 1878	8, ¹	—
- 1879	10, ⁸	—
- 1880	17, ⁹	—

Vor Udførsel hertil var tidligere aldeles forsvindende; i de senere Aar har den heller ikke været betydelig, men har dog hævet sig til 700,000 Kr. i 1879 og 1,² Mill. Kr. i 1880. Vor samlede Omsætning med de Forenede Stater udgjorde altsaa i 1879 11,⁵ Mill. og i 1880 endog 19,¹ Mill. Kr. I 1879 udførte vi nemlig et betydeligt Kvantum gammelt Jern (gamle Jernbaneskinner), og i 1880 er der foruden en fortsat Udførsel af gammelt Jern tillige gaaet et usædvanligt stort Kvantum af uberedte Huder og Skind til de Forenede Stater. Vor Indførsel af Stenolje herfra var ganske vist

i 1880 betydeligt mindre end i det foregaaende Aar (i 1880 13 Mill. Pd. Stenolje til en Værdi af 1,4 Mill. Kr., mod 34 Mill. Pd. og 3,5 Mill. Kr. i 1879); men til Gjengjæld har vor Indførsel af Majs, Hvede, Fedt og Ister, Flæsk og Kjød samt Smør været saa meget betydeligere.

Af vor samlede Udenrigsomsætning faldt i 1880

paa Tyskland.....	34,6 pCt.
— Storbritannien	30,4 —
— Sverig	12,9 —
— Amerika.....	5,2 —
— Norge.....	5,2 —
— Rusland.....	2,7 —
— Dele af det danske Rige uden- for det egenl. Danm.....	2,2 —
— Holland.....	1,9 —
— Frankrig	1,2 —
— Ostindien, Kina, Sydhavet.....	0,8 —
— Belgien	0,8 —
— Spanien.....	0,2 —
— Portugal og Madeira.....	0,1 —
— Italien	0,1 —
— Afrika	0,0 —
— Ikke særligt anførte Steder....	1,8 —
	100 pCt.

Og af disse Lande havde Amerika (d. v. s. hele Nord- og Sydamerika) i de fem Aar 1876, 1877, 1878, 1879 og 1880 henholdsvis 2,2, 3,7, 2,8, 4,0 og 5,2 pCt. af vor samlede Udenrigsomsætning.

Paa samme Maade som i vore tidligere Oversigter nævne vi her for nogle af de vigtigere Indførsels-Artikler Indførsel og Udførsel, Kvantitet og Værdi, i Aaret 1880.

	Indførsel.		Udførsel.	
	Mill. Pd.	Mill. Kr.	Mill. Pd.	Mill. Kr.
Kaffe og Kaffesurrog.....	17,4	9,7	3,8	2,6
Sukker, Mallas, Sirup.....	57,6	12,8	8,9	1,6
Tobak.....	6,5	3,9	0,4	0,5
Ris.....	22,9	2,0	9,4	0,9
The.....	0,7	0,7	0,07	0,07
	Mill. Pt.		Mill. Pt.	
Vin.....	2,9	1,8	0,2	0,1
Spirituosa.....	1,2	1,2	4,8	2,6
Øl.....	0,8	0,04	1,6	0,4
	Mill. Pd.		Mill. Pd.	
Manufakturvarer af Bomuld, Hør og Hamp.....	13,6	14,4	1,6	1,3
Manufakturvarer af Silke.....	0,2	4,3	0,02	0,3
Do. af Uld og Haar	4,8	18,6	0,7	3,2
Raa Metaller.....	31,6	1,9	17,8	0,5
Metalvarer.....	94,7	17,5	8,4	2,0
Uforarb. Tømmer og Træ.....	548	10,8	6,1	0,1
Trævarer.....	16	1,5	2,9	2,4
Stenkul.....	1405	11,7	97,4	0,8
Stenolje o. a. Olje.....	16,5	2,0	4,0	0,6

Indførselen har altsaa i 1880 været adskilligt større end i de foregaaende Aar, og den har ogsaa afgivet en betydelig større Toldindtægt end i noget tidligere Aar. Medens Toldindtægten i Finansaarene 1871—72 og 1872—73 havde været mellem 15 og 16 Mill. Kr., naaede den i Finansaaret 1873—74 op til 17 Mill. og i Kalenderaarene fra 1874 op til følgende Beløb:

Aar 1874 18,3 Mill. Kr.

— 1875 19,7 —

— 1876 20,2 —

— 1877 18,7 —

— 1878 18,4 —

— 1879 19,0 —

— 1880 20,4 —

Tilbagegangen i 1877 og 1878 er altsaa nu mere end gjenvundet. Af disse 20,4 Mill. Kr. indbragte

Sukker, Mallas og Sirup	4,97	Mill. Kr.
Manufakturvarer.....	4,74	—
Kaffe.....	1,21	—
Metaller.....	1,03	—
Tobak.....	1,01	—

Kun disse fem Varegrupper indbragte hver over 1 Mill. Kr. Nær op imod Millionen komme de tre Grupper Oljer, Tømmer og Træ samt Drikkevarer, af hvilke den, der staar lavest, Drikkevarer, indbragte 956,000 Kr. Stenkul, der følger derefter, indbragte 752,000 Kr., eller, paa Grund af den stærkt stegne Stenkulsindførsel, betydeligt mere end i de foregaaende Aar.

Som ovenfor nævnt gik Værdien af den samlede Udførsel op fra 158 Mill. Kr. i 1879 til 197 Mill. Kr. i 1880, og heraf falder atter tre Fjerdedele paa Landbrugsprodukter, hvis Udførselsværdi i 1880 var lidt over 149 Mill. Kr. (imod knap 120 Mill. Kr. i 1879). Gjenudførselsen af fremmede indførte Agerbrugs-Frembringelser løb imidlertid i 1880 op til en Værdi af 41 Mill. Kr., og vor Overskuds-Udførsel af levende Kreaturer, Fedevare samt Korn og Kornvarer havde altsaa i 1880 en Værdi af 108 Mill. Kr. Disse 108 Mill. Kr. fordeltes saaledes:

levende Kreaturer.....	51	Mill. Kr.
Fedevare.....	21	—
Korn og Kornvarer.....	36	—

Paa alle tre Varegrupper, mest dog paa de to første, er der i 1880 en betydelig Fremgang i Sammenligning med det foregaaende Aar. Gruppen Fedevare, der i de foregaaende Aar havde lidt en betydelig Tilbagegang, har nu atter begyndt at rejse sig, og Overskudsførselen af Smør har hævet sig fra 15½ Mill. Kr. i 1879 til

20 $\frac{1}{3}$ Mill. Kr. i 1880. For Gruppen levende Kreaturer har Fremgangen været særdeles betydelig: Værdien af Overskuds-Udførselen af levende Kreaturer var

1876	40	Mill. Kr.
1877	45	—
1878	40	—
1879	42	—
1880	51	—

Værdien af Overskuds-Udførselen af Heste var i 1876 kun 3 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., i 1880 derimod 10 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. For Hornkvæg var Værdien af Overskuds-Udførselen i det sidste Aar 17 Mill. Kr., for Faar 2 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. og for Svin endog over 21 Mill. Kr. (imod 13 $\frac{1}{2}$ Mill. i 1876). — Endelig har Gruppen Korn og Kornvarer nu igjen arbejdet sig op til den samme Overskuds-Værdi som i 1876. Under denne Gruppe henlede vi særligt Opmærksomheden paa Majs-Indførselen, der i 1880 er naaet op til en tidligere ukjendt Højde: 855,700 Tdr. (i 1879 kun 337,000 Tdr.) til en Værdi af 8,6 Mill. Kr. (imod knap 3 Mill. Kr. i 1879). — Men Fremgangen i 1880 i Sammenligning med 1879 skyldes, forsaavidt angaar Fedevarer og uformalet Korn, navnlig en Opgang i Priserne; — derimod skyldes den hovedsagelig en Forøgelse af de udførte Kvantiteter, forsaavidt angaar levende Kreaturer og formalet Korn.

Blandt de ovenfor anførte «vigtigere Indførsels-Artikler» er der, som det vil ses af Oversigten, adskillige, der ogsaa ere Gjenstand for en betydeligere Udførsel. Vi skulle her blandt dem fremhæve Spirituosa; og blandt disse atter Brændevin. Af indenlandsk Brændevin (hvis Produktion i 1880 beregnedes

til 42 Mill. Potter) udførtes der mod Afgiftsgodtgjørelse:

1874	598,000	Potter.
1875	464,000	—
1876	546,000	—
1877	613,000	—
1878	628,000	—
1879	810,000	—
1880	4,656,000	—

Denne umaadelige Stigning bragte Afgiftsgodtgjørelsen, der i de foregaaende Aar havde udgjort 50 à 60,000 Kr., op til 81,000 Kr. i 1879 og 466,000 Kr. i 1880, — og Afgiften af Brændevinsbrændingen gik da, med Fradrag af Udgiftsgodtgjørelsen, ned til 3,2 Mill. Kr. Først ved Loven fra det følgende Aar, L. 12. April 1881, blev Afgiftsgodtgjørelsen ved Udførsel formindsket fra 10 Øre til 8 Øre pr. Pot.

Endelig ville vi fremhæve Øl. Medens Indførselen heraf i de senere Aar har svinget mellem 200- og 300,000 Potter (i 1880 dette sidste Tal), er Udførselen gaaet stadig i Vejret. Øl-Udførselens Kvantum og Værdi var

Aar.	Potter.	Kr.
1874	749,000	167,000
1875	842,000	175,000
1876	909,000	191,000
1877	1,254,000	284,000
1878	1,207,000	281,000
1879	1,406,000	311,000
1880	1,645,000	362,000